

KWESTIONARIUSZ

7914

Samodzielnego Referatu Historycznego Armii Polskiej na Wschodzie dla byłych jeńców - internowanych - więźniów - "lagierników" - zesłańców w ZSSR.

1.) DANE OSOBISTE:

(Imię, nazwisko, stopień, przydział w 1939 r., wiek, narodowość, wyznanie, stan i zawód cywilny).

30.XI.1904

polska

rzym.kat.

meżatka

maszynistka

2.) DATA I OKOLICZNOŚCI ZAARRESTOWANIA:

Aresztowana formalnie nie byłam, natomiast w dn. 13 kwietnia 1940 r. zostałam przymusowo wywieziona wraz z mężem z Gukrowi w Harodence do Semipałatyńska - Kazach. S.S.R.; w podróży, która trwała trzy tygodnie nie wolno nam było opuszczać wagonu (towarowy - 33 osoby) i tylko dwukrotnie mieliśmy pozwolenie pod strażą wyjść z wagonu na 1/2 godziny - za każdym razem.

3.) NAZWA OBOZU:

(miejsca, miejsca przymusowych Po przybyciu do Semipałatyńska, zostaliśmy robot). umieszczeni całym transportem (ponad 1,000 osób) w budynkach byłej "Swinbazy" (przed kilku dniami, usunięto stamtąd świnię).

4.) OPIS OBOZU:

(władzenia i t.p. teren, budynki, warunki mieszkaniowe i higieniczne, urządzenia na gołej ziemi. Jedzenia, które nam skromnie wydzielano po drodze, teraz natychmiast po przyjeździe wydzielac zaprzestano i kazano natychmiast udać się do pracy przy kopaniu torfu, przy czym trzeba było wykazać dzienną normę, która normalnie przewyższała możliwości przyzwyczajonego do tej pracy człowieka. W osiem dni po przybyciu do Semipałatyńska ciężko zachorowałam (choroba trwała 2 - miesiące) i zostałam zabrana do szpitala. W międzyczasie mój, dzięki znajomości języka rosyjskiego oraz buchalterii został przeniesiony z pracy na torfowiskę do fabryki "Promkombinatu" (mydło, smary, lalki i t.p.) do działu rachunkowego. Do "Swinbazy" więc już nie wróciłam, a do mieszkania w fabryce (mój mąż dostał jeden pokój). Od tej pory o obozach i więzieniach z własnej przytki nie wiem nic - gdyż pedziłam życie identyczne z życiem normalnego sowieckiego obywatela.

5.) SKŁAD JENKOW: (nazwiska, imiona, pseudonimy, data i miejsce urodzenia, data i miejsce przystąpienia do partii, wykształcenie, zawód, staż partyjny, stanowiska, funkcje, nagrody, wyróżnienia, przynależność do innych organizacji, wyznaniowa, polityczna, społeczna, zawodowa, itp.)
 / - więźniów - zesłańców /
 (Narodowość, kategoria przestępstw, poziom umysłowy i moralny, wzajemne stosunki etc.)

6.) ZYCIE W OBOZIE :
 / w więzieniu i t.p. /
 (Przebieg przeciętnego dnia, warunki pracy, normy, wynagrodzenie, żywienia, ubranie, - życie koleżeńskie i kulturalne etc.)

7.) STOSUNEK WŁADZ N.K.W.D. do POLAKÓW :
 (Sposób badania, tortury, kary, propaganda komunistyczna, informacje o Polsce i t.p. - jeśli zaś wybrani kandydaci opierali się, grożono wywiezieniem dalej, do jeszcze gorszych warunków - "skąd się już nie wraca". Oczywiście znam wypadki odmowy - tych co się zgodzili wymienie nie potrafię, gdyż do tego się nie przyznali. - Jeżeli chodzi o informacje o Polsce - to były jak najgorsze. Urządzano specjalne wiece, na których mowy stanowiło nas zapewniali że "Polska" już zginęła raz na zawsze, i że do niej nigdy już nie wrócimy: że bismy zatem zaczęli przystosowywać się do życia w sowiecko - komunistycznym porządku rzeczy.

7911

7914

8.) POÍDC LEKARSKA :

(- szpitale, śmiertelność, - wymieniać nazwiska zmarłych).

Były przychodnie, urządzone na dużo niższym poziomie jak n.p. nasze Kasy Chorob.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

9.) CZY I JAKA BYŁA ŁACZNOŚĆ Z KRAJEM I RODZINĄ :

Do chwili wybuchu wojny sowiecką - niemieckiej łączność z Warszawą, acz rzadka - była. Sama otrzymałam z W-wy w ciągu roku (od chwili przyjazdu do Semipalatynska do maja 1941) sześć listów. Listy wysyłałam i otrzymywałam przez zwykłą pocztę. Potem łączność zerwała się zupełnie.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

10.) KIEDY ZOSTAŁ ZWOLNIONY I W JAKI SPOSOB DOSTAŁ SIĘ DO ARMII :

Mąż mój w lutym 1942 wstąpił do formującej się Armii Polskiej w Rosji. Kiedy postanowiony był wyjazd oddziałów polskich za granicę Z.S.S.R. - mąż mój przyjechał po mnie i dziecko. Po przybyciu z nim do oddziału we Wrewsku - zostałam urzędniczką w I Szkole Junaków i wraz z nią opuściłam Z.S.S.R. w sierpniu 1942 r. Jeszcze w czerwcu zapadłam ciężko na zdrowiu - tak że po przybyciu do Persji (jeszcze w Z.S.S.R. straciłam kilkumiesięczną córeczkę) odjechałam na 7 tygodni do domu uzdrowieńców w Pahlevi. Następnie wróciłam do Szkoły Junaków, wraz z nią przybyłam do Teheranu, gdzie 20/X 1942 zgłosiłam się do szeregów P.S.W.K. Zostałam przyjęta, poczem wraz z oddziałem przeniesiona zostałam do Iraku (Khanekin) skąd w grudniu 1942 skierowana zostałam do Palestyny.

.....
.....

U W A G I :

1.) Jeżeli relacjonista znajdował się w kilku obozach (więzieniach i t. p.), należy o każdym obozie napisać na osobnych kartkach.

2.) Bardzo pożądanym jest materiał uzupełniający: szkice sytuacyjne, rysunki, druki, odpisy wyroków skazujących etc.

Sheika Wawilfa

Podpis relacjonującego: